

Софроний бѣ вратчански владика. Той дойде между вратчанци, за да имъ служи съ всичкитѣ си сили и знания, и тѣ оцениха благороднитѣ му усилия. Всички граждани го обичаха и почитаха, всички ходѣха при него за съветъ. Къщата му винаги бѣше пълна съ българи, които намираха при него едничка опора и разтукъ въ робската си участъ.

Епископъ Софроний никога не заключваше вратата на своя домъ. Затова не усѣти, кога въ стаята влѣзоха нѣколко мже, водещи едно момченце. Детето носѣше овчарски дрехи и, види се, бѣ много тичало, защото дишаше бързо и странитѣ му пламенѣха.

— Добъръ вечеръ, дѣдо владика! — поздравиха въ единъ гласъ мжетѣ. Тѣ бѣха изплашени и възбудени. Между веждитѣ на всички бѣ легнала дълбока бръчка.

Владиката остави настрана перото, отмѣсти масата и пристъпи къмъ неочакванитѣ си гости:

— Далъ Богъ добро, братя българи. — Той изгледа всички, съзрѣ мжката изписана въ очитѣ имъ, тѣхната възбуда премина и у него. — Какво има? Какво е станало?

— Страшно, дѣдо владика! Господъ да ни закриля!

— Напастъ, напастъ велика!
— Разкажете, братя. Каква напастъ?

— Кърджалии идватъ къмъ Вратца. Нека да ти разкаже Стойко...

Владиката сложи ржката си надъ кждравата глава на овчарчето:

— Разкажи ми, юначе. Отгде научи, че идатъ кърджалии къмъ Вратца?

— Азъ живѣя, дѣдо владика, горе на кошарата заедно съ дѣда си. Тази вечеръ отидохме въ гората за сжчки. Като се връщяхме къмъ кошарата — какво да видимъ: почернѣла планината отъ турци.

— Ами какъ разбра, че сж кърджалии?

